

Inicijativa mladića

Program za promociju rodne ravnopravnosti,
nenasilja i zdravih životnih stilova

care®

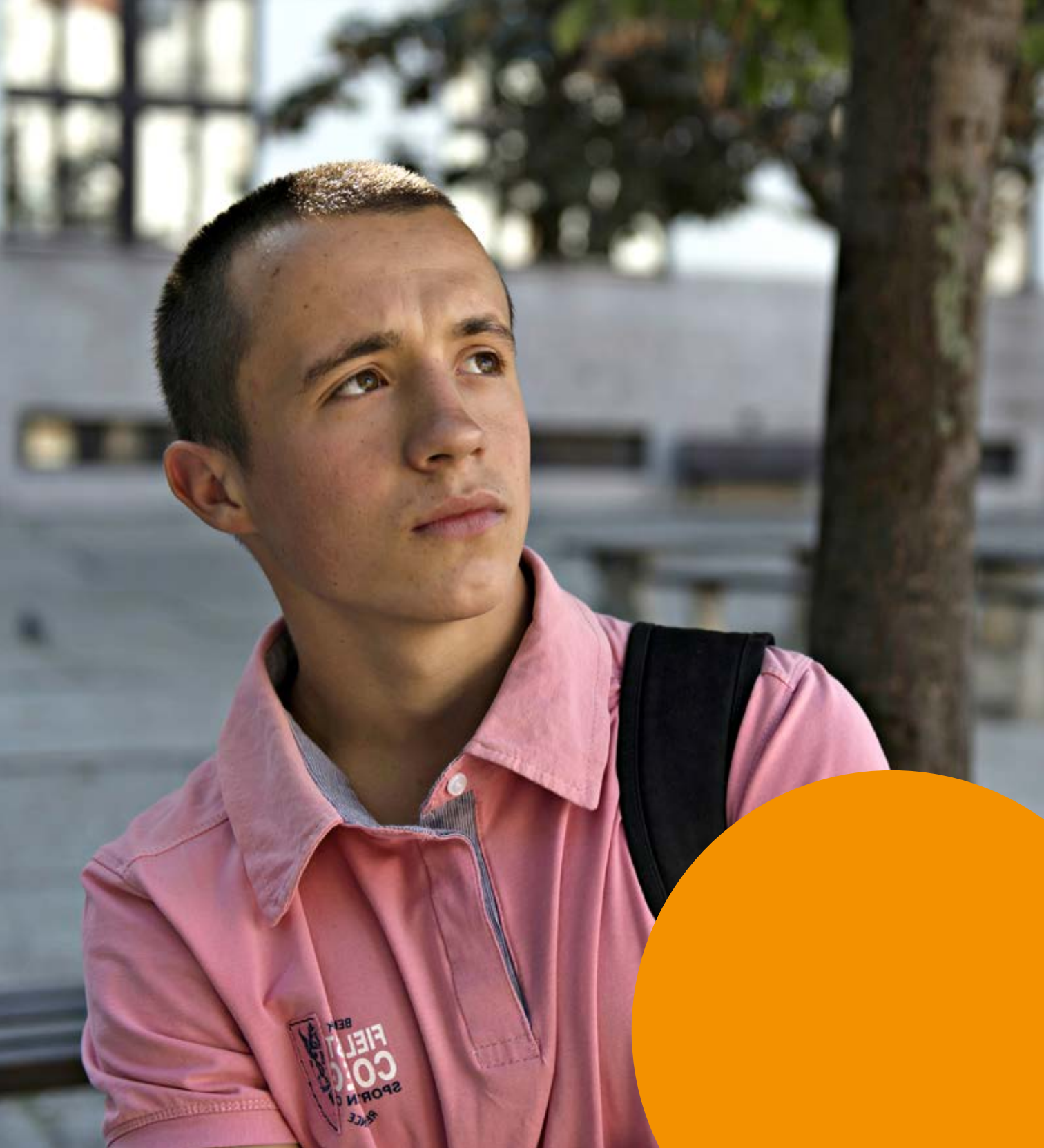

CARE International na Balkanu

CARE International više od 25 godina realizuje projekte na Balkanu. Tokom ratova i sukoba 1990-ih, CARE je svojim humanitarnim radom odgovorio na uništavanje, traumatizaciju, raseljavanje i međuetničko nepoverenje širom Balkana. Od 2000. godine orijentacija CARE-a je preusmerena na razvoj, sa ciljem da se osiguraju socijalna, ekonomska i politička prava ugroženih i marginalizovanih grupa; da se ta prava priznaju i ostvaruju, doprinoseći na taj način održivom miru u regionu. Strategija CARE programa razvila se u dva pravca: a) društveno-ekonomska inkluzija ugroženih ma-

njinskih i drugih marginalizovanih grupa kroz jačanje njihovih kapaciteta i stvaranje većih mogućnosti koji će im omogućiti da se integrišu u društvo i ostvaruju svoja prava; b) rodna ravnopravnost promovisanjem vrednosti i praksi rodne ravnopravnosti, različitosti i nenasilja, jačanjem kapaciteta lokalnih, nacionalnih i regionalnih aktera u cilju ostvarenja socijalne pravde i stvaranjem mogućnosti kroz inovacije, učešće, učenje, saradnju i zagovaranje. CARE podstiče partnerstva sa sektorom civilnog društva i vladama posvećenim doprinosu pozitivnim promenama u društvu.

Program Inicijativa mladića

Projekat Inicijativa mladića (YMI) započeo je 2006. godine i realizuje se u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj, Kosovu* i Albaniji. Projekat se oslanja na CARE-ove sveobuhvatne programske napore za sprečavanje interpersonalnog i rodno zasnovanog nasilja, kao i za promovisanje rodne ravnopravnosti u regionu. Inicijativa mladića podstiče mlade ljude da steknu nova znanja i stavove u vezi sa rodnom ravnopravnošću i zdravim životnim stilovima i da smanje procenat svih oblika nasilja. Inicijativa mladića je započela sa malim kvalitativnim istraživanjem gde je istraživala stavove i ponašanja mladića, a zatim je tokom godina prerasla u sveobuhvatan program sa različitim komponentama za mlade ljude, roditelje, profesore, edukativne radnike, studente, novinare i druge važne aktere. Od samog početka, ovaj program je direktno uključio više od 120,000 učenica i učenika u više od 230 srednjih škola i 1,600 nastavnika/ca. Istovremeno, više od 750,000 ljudi je direktno učestvovalo u drugim projektnim aktivnostima i kampanjama na Balkanu.

Obrazovni programi

Srž intervencije Inicijative mladića je serija grupnih edukativnih radionica koje prate društvene kampanje koje promovišu kritičko i lično razmišljanje o rodu, maskulinitetima i zdravlju, sa snažnim naglaskom na prevenciju nasilja. Radionice su izrazito participativne i bave se pitanjima zdravlja i odnosa iz rodne perspek-

tive, uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje, komunikaciju i pregovaranje, prevenciju upotrebu droge i alkohola, kontrolu besa i prevenciju nasilja. Jedan od najvažnijih ciljeva CARE-a i partnerskih organizacija je da se Program M (rad sa mladićima) i Program Y (rad sa devojkama i mladićima) uvede u nastavni program srednjih škola. Do sada je program akreditovan u Hrvatskoj, Srbiji i na Kosovu* od strane nadležnih ministarstava obrazovanja. Ono što je najvažnije, on je postao obavezan u nekim delovima BiH i čini obavezni deo 25% časova odeljenske zajednice. U ovom procesu, zahvaljujući uspešnoj saradnji sa predstavnicima ministarstava pokrenut je niz obuka za profesore i profesorke u okviru kojih oni uče o metodologiji programa M i Y, a takođe dobijaju i tehničku pomoć od omladinskih partnerskih organizacija za realizaciju programa u svojim školama. Pored Programa M i Programa Y, CARE i partnerske organizacije takođe su razvile posebne edukativne programe koji su nastali iz rada sa mladima i potrebe zajednica na Balkanu, a to su: Program E – za rad sa učenicima i učenicama viših razreda osnovnih škola, Program Y+ za rad sa mladima u riziku od ekstremizma i radikalnog ponašanja, Program D – o radu sa devojkama, Program o rodnoj senzibilizaciji o izveštavanju medija o rodno zasnovanom nasilju – o radu sa predstavnicima medija. CARE i partneri su prilagodili Program T – program za očeve, staratelje i zdravstvene

*Ovim se ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.(odnosi se na celokupan dokument)

i socijalne radnike za promovisanje uključivanja muškaraca u brigu o deci i staranju uopšte.

U svrhu reagovanja na hitne potrebe tokom migrant-skih krize od 2015. godine, CARE je razvio Program za uključivanje muškaraca i dečaka u vanrednim situacijama koji je namenjen za rad sa mladićima – maloletnicima bez pratnje, koji putuju sami i koji su privremeno smešteni u prihvatnim centrima duž Balkanske rute.

Intervencije u školi

Inicijativa mladića se realizuje u srednjim školama, što omogućava da ostvari visok nivo učešća mladića i devojaka u uzrastu od 15 do 18 godina. U školama koje učestvuju u projektu, obučeni vršnjački edukatori/ke i profesori/ke vode sesije Inicijative mladića i koje su integrisane u redovan raspored časova tokom školske godine, sa naglaskom na četiri ključna programska područja: (1) rodna ravnopravnost; (2) prevencija nasilja; (3) seksualno i reproduktivno zdravlje; i (4) prevencija upotreba alkohola i droge. Inicijativa mladića takođe se dešava se i van učionice. Ovaj program uključuje opcionalna okupljanja u formi rezidencijalnih obuka na kojima facilitatori/ke drže dodatne sesije i aktivnosti jačanja tima u živopisnijem okruženju. Drugi važan aspekt ovog programa je "Budi muško" kampanja za promociju zdravih životnih stilova, koja ima za cilj da ojača ključne poruke Inicijative mladića i podstakne promene na nivou škole i šire. Ovu kampanju prate raznovrsni edukativni materijali, društveni mediji i aktivnosti koje organizuju i realizuju učenici i učeni-ce,

članovi i članice "Budi muško" klubova (BMK). Na Balkanu postoje 33 aktivna Budi muško kluba sa 2.600 aktivnih članova i članica.

Intervencije u zajednici

Inicijativa mladića širi svoje aktivnosti unutar i van škola. Partneri Inicijative mladića zajedno sa mladićima i devojkama osmišljavaju različite aktivnosti u zajednici, predstave, BMK TV i radio, forume, okrugle stolove i konferencije sa ciljem da okupe sve relevantne aktere kako bi razgovarali o značaju rada sa mladićima u vezi prevencije nasilja i promovisanja rodne ravnopravnosti.

U svim zemljama formirani su Forumi pravih muškaraca koji predstavljaju forum VIP ličnosti (glumci, muzičari, političari i ostale javne ličnosti) koji su se izjasnili kao promoteri nenasilja i koji deluju kao saveznici u promovisanju drugačijeg maskuliniteta i identiteta vezanih za muškost.

Jedan segment intervencija Inicijative mladića je usmeren na rad sa sportskim grupama, studentima i studentkinjama pedagogije, novinarima i novinarkama i praktično svim grupama koje imaju uticaj na mlade ljude u njihovom svakodnevnom životu. Jedan od najznačajnijih događaja vezanih za aktivnosti u zajednici je razvoj i realizacija pozorišne predstave pod nazivom „Muškarčine“ koju je do sada videlo više od 20.000 ljudi širom regiona Balkana i Evrope, kao i predstava o ekstremizmu „Kako ja ovo sinu da objasnim?“ koju je do sada gledalo oko 2.000 ljudi.

Kampanje

Program Inicijativa mladića je najviše prepoznat po svojoj kampanji **BUDI MUŠKO, MENJAJ PRAVILA**. Centralna tema ove kampanje je preispitivanje krutih normi maskuliniteta. Prateće pod teme uključuju prevenciju nasilja nad ženama, prevenciju vršnjačkog nasilja (ili maltretiranja) i promovisanje seksualnog zdravlja i zdravih odnosa, od kojih su mnoge obrađene u radionicama. Ton kampanje je provokativan, ali nije sklon držanju pridika. Kampanja koristi atraktivan vizuelni identitet da podstakne mladiće na razmišljanje o prednostima i o tome koliko je "kul" biti uključen u pravednije i nenasilno ponašanje i zdrave stilove života.

Pazisex.net je obrazovna web stranica koja se bavi tematikom seksualnog i reproduktivnog zdravlja, namenjena je mladim ljudima, ali takođe i prosvetnim radnicima uključenim u ovu temu. Web sajt je dizajniran od strane mladih ljudi i profesionalaca i promovise se među mladima kao mesto na webu gde se mogu prikupiti relevantne informacije, učiti i razgovarati o srodnim temama.

www.pazisex.net

pazi se **X**.net

**SUPER
DAD**

Program Inicijativa mladića aktivno je uključen u globalne napore putem implementacije **Kampanje globalnog očinstva – MenCare** koja promovira učešće muškaraca kao ravnopravnih, nenasilnih očeva i staratelja u postizanju blagostanja porodice i rodne ravnopravnosti. MenCare kampanju koordiniraju Promundo i Sonke Gender Justice Network u saradnji sa MenEngage Savezom čiji članovi su i većina partnerskih organizacija Inicijative mladića. MenCare ima aktivne kampanje i tekuće aktivnosti u više od 25 zemalja na 5 kontinenata.

**REAGUJ
LJUDSKI**

**PROTIV
NASILJA**

Ako devojka kaže NE,
ponoviću ti da bolje čuješ

NE!

powered by
lbnk

Partneri Inicijative mladića su takođe uključeni u realizaciju kampanje prevencije nasilja – **REAGUJ LJUDSKI**, koja se fokusira na posmatrača tj. svedoke nasilja. Kampanja uključuje različite programske i promotivne aktivnosti i uključuje mlade ljude, ali takođe i očeve, trenere, porodice i druge relevantne pojedince i grupe u društvu.

**Uključi pamet.
Isključi hejt.**

UKLJUČI PAMET, ISKLJUČI HEJT KAMPANJA

koja se bavi prevencijom ekstremizma i radikalizacije među mladima. Cilj kampanje je promocija prosocijalnog ponašanja među mladima razbijanjem stereotipa koji uzrokuju ekstremne stavove, postavljanjem i promocijom pozitivnih vrednosti i ponašanja i stvaranjem sigurnih prostora za mlade.

Kampanja JESI OK?

Kampanja je usmerena na promociju prosocijalnog ponašanja među mladima u srednjim školama. Cilj ove kampanje je promena kulture u školi, kako bi škola postala podsticajno okruženje za mlade. Kampanja ohrabruje mlade da reaguju: da prepoznaju kada je neko u problemu, da daju savete svom prijatelju ili prijateljici, kao i da ih uputi da mogu sami da potraže podršku.

Jesi OK?

Ako primetiš da neko nije OK

1. Pridi i započni razgovor
2. Saslušaj bez osuđivanja
3. Poštuj to što ti se neko poverio
4. Pruži podršku kao pravi prijatelj

Za sve ostalo tu je
Budi Muško Klub!

#jesiOK

Jeste OK:

- Da pitaš kako se neko oseća
- Pružiš podršku savetima
- Slušaš bez osuđivanja
- Neguješ poverenje
- Pokažeš da drug/ drugarica nisu sami u problemu
- Uputiš na stručniju pomoć (profesori, psiholozi, Budi Muško Klub)

Nije OK:

- × Da ignorišeš ako primetiš da je neko u problemu
- × Etiketiraš druge na osnovu ...
- × Vredaš vršnjake na društvenim mrežama

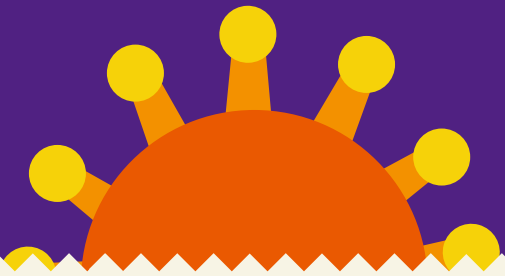

#jesiOK

YMI tokom COVID 19 pandemije

Inicijativa mladića je još jednom dokazala da ima elastičan pristup i metodologiju koji je prilagodljiv kontekstu glavnih ciljnih grupa. Izbijanje COVID 19 pandemije početkom 2020. godine, imalo je veliki uticaj na projekat, ali nije zaustavilo aktivnosti. Naprotiv, stvorile su se mogućnosti za inovacije, preispitivanje i korišćenje novih digitalnih rešenja kako bi se stvorili sigurni prostori za mlade. Budući da su restriktivne mere na Balkanu u periodu mart-maj 2020. godine bile na visokom nivou, Budi muško klubovi su postali najaktivnije onlajn zajednice mladih ljudi stvarajući na stotine digitalnih rešenja kao što su:

- Onlajn radionice programa Y sa 3.000 srednjoškolaca i srednjoškolki;
- Onlajn događaji sa oko 10.000 učesnika/ca sa temama rodne ravnopravnosti, nenasilja i obrazovanje o životnim veštinama;
- Brojni BMK video snimci kao reakcija na trenutne trendove i pitanja mladih;
- Internet kampanje - fokusirane na prevenciju rodno zasnovanog nasilja, prevenciju COVID 19 i promociju zdravih stilova života sa preko 20.000 mladih;
- Podkasti kao što su „BMK podkast“, „Patlidžani u pidžami“, „Mladost“ i onlajn emisije kao što je „Pričaonica“, stvoreni su da odgovori na trenutne potrebe mladih tokom pandemije;
- Projekat je koristio razne onlajn alate za kreiranje kvizova, izazova i zagonetki koje je tokom karantina igralo više od 5 000 mladih;
- Mentalno zdravlje je postalo još važnije tokom pandemije, tako da je YMI ponudio psihološku i / ili vršnjačku podršku više od 1.000 mladih ljudi kako bi se bavili svojim emocijama, strahovima i svakodnevnim životom.

Future4Youth – Budućnost za mlade

Pokret Future4Youth okupljen oko Inicijative mladića ima za cilj da približi različite glasove civilnog društva, neformalnih grupa građana, roditelja, nastavnika i drugih pristalica oko istog cilja – rešavanja pitanja i zagovaranja prevencije nasilja, rodne ravnopravnosti, životnih veština i zdravstvenog obrazovanja u školama širom Balkana.

PROMENA KOJU ŽELIMO DA VIDIMO:

- Programi obrazovanja iz oblasti životnih veština kao što je Program Y obavezni su u formalnom školskom programu širom regiona Zapadnog Balkana;
- Platforma Future4Youth deluje kao resursni centar za obrazovanje iz oblasti životnih veština i zagovarački centar za osnaživanje članova da razmenjuju iskustva i preduzimaju zajedničke akcije na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou;
- Osnažene zajednice deluju kao dugoročni agenti promena za prevenciju nasilja, rodnu ravnopravnost, životne veštine i zdravstveno obrazovanje u školama;
- Promenjeni stavovi o prevenciji nasilja, rodnoj ravnopravnosti, životnim veštinama i zdravstvenom obrazovanju među mladima na Balkanu;

Future 4YouTH

Želimo da se udružimo sa svim dobronamernim i posvećenim pojedincima i pojedinkama, organizacijama i institucijama koje razmišljaju slično kao mi, posebno mladima i njihovim roditeljima, nastavnicima, vršnjačkim edukatorima, sportskim i socijalnim radnicima, kao i pedagogima, psiholozima, aktivistima i članovima akademske zajednice koji dele iste vrednosti i viziju o tome kako postići bolje, pravednije i ravnopravnije društvo.

Pridruži nam se! Potpiši deklaraciju na www.youngmeninitiative.net

#HealthEducation

#LifeSkills

#GenderEquality

#ViolencePrevention

Join us! It's time for a change!

Partnerske organizacije

Od početka, program Inicijativa mladića realizuju CARE i partnerske organizacije – nevladine organizacije iz regiona. Najpre, CARE je pružao tehničku podršku partnerima vezano za rad sa mladićima, ali tokom godina partnerske organizacije su stekle ekspertsko znanje i iskustvo na ovu temu i oni su postali agenti promena i lideri u ovoj oblasti intervencije. Oni su postali resursni centri u svojim zemljama i javno su priznati kao najvažniji akteri kada je reč o pitanjima angažovanja muškaraca i dečaka u prevenciji nasilja i promovisanju rodne ravnopravnosti. CARE-ovi partneri su: Status M Zagreb, Centar E8 Beograd, SIT – Centar za savetovanje i istraživanje i YMCA Priština, Asocijacija XY Sarajevo, Institut Perpetuum Mobile Banja Luka, Snaga Mladih Mo-

star, Sinergija Kosovska Mitrovica i Deluj za društvo iz Tirane.

Smart Kolektiv, takođe partner na projektu, je neprofitna organizacija specijalizovana u području socijalnog marketinga, sa sedištem u Beogradu. U okviru Inicijative mladića oni su vodeći facilitator u procesu razvoja kampanja. Oni koriste participativni pristup uključivanjem mladih ljudi i kombinovanjem njihovih mišljenja i kreativnosti sa mišljenjima uključenih profesionalaca. Dokazano je da ova metodologija proizvodi izuzetno uspešne društvene kampanje koje su realizovali partneri Inicijative mladića i članovi/ce BMK-a.

Nagrade

Uspeh Inicijative mladića je takođe prepoznat od strane međunarodne, kao i nacionalnih zajednica u obliku različitih nagrada:

- **2010 – Najbolja kampanja društvenih normi** – Društvo Srbije za odnose sa javnošću
- **2016 – 1. Ron Kovic nagrada za mir na My Hero Međunarodnom filmskom festivalu** za film "Posleratni mačizam: Budi muško" koju je uradila Thompson Reuters fondacija koja je napravila kratki dokumentarni film o članu BMK iz Banjaluke, Draganu Kišinu.
- **2017 – Dobitnik nagrade za inovacije** – Evropska mreža za globalno obrazovanje (Global Education Network Europe)

Linkovi:

www.youngmeninitiative.net

<https://program-y.org/>

 FB /youngmeninitiative

 IG /ymiinitiative

 YT: <https://www.youtube.com/channel/UCZNjJpaZP1hMJOGfPZRI9sw>

Donatori:

Tokom prvih šest godina projekat Inicijativa mladića je bio podržan od strane Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Norveške a u trenutno ga finansiraju Austrijska razvojna agencija, Vlada Švajcarske, Oak fondacija i CARE Nemačka.

**CARE INTERNATIONAL
KANCELARIJE NA BALKANU:**

Hasana Kaimije #11
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 536 790

Aleja Svetog Save 7a #17
78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 51 258 200
Email: spetković@care.ba

Žarkovačka #48
11000 Beograd, Srbija
Tel: +381 11 3558 802
Email: mstarcevic@care.rs; emilenkovic@care.rs

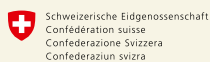
Gazmend Zajmi #21
10 000 Priština, Kosovo*
Tel: +383 (0) 38 224 779; 222 435
Email: care.kosovo@care.org

Implementira:

Podržali:

Partneri:

www.care-balkan.org

www.youngmeninitiative.net